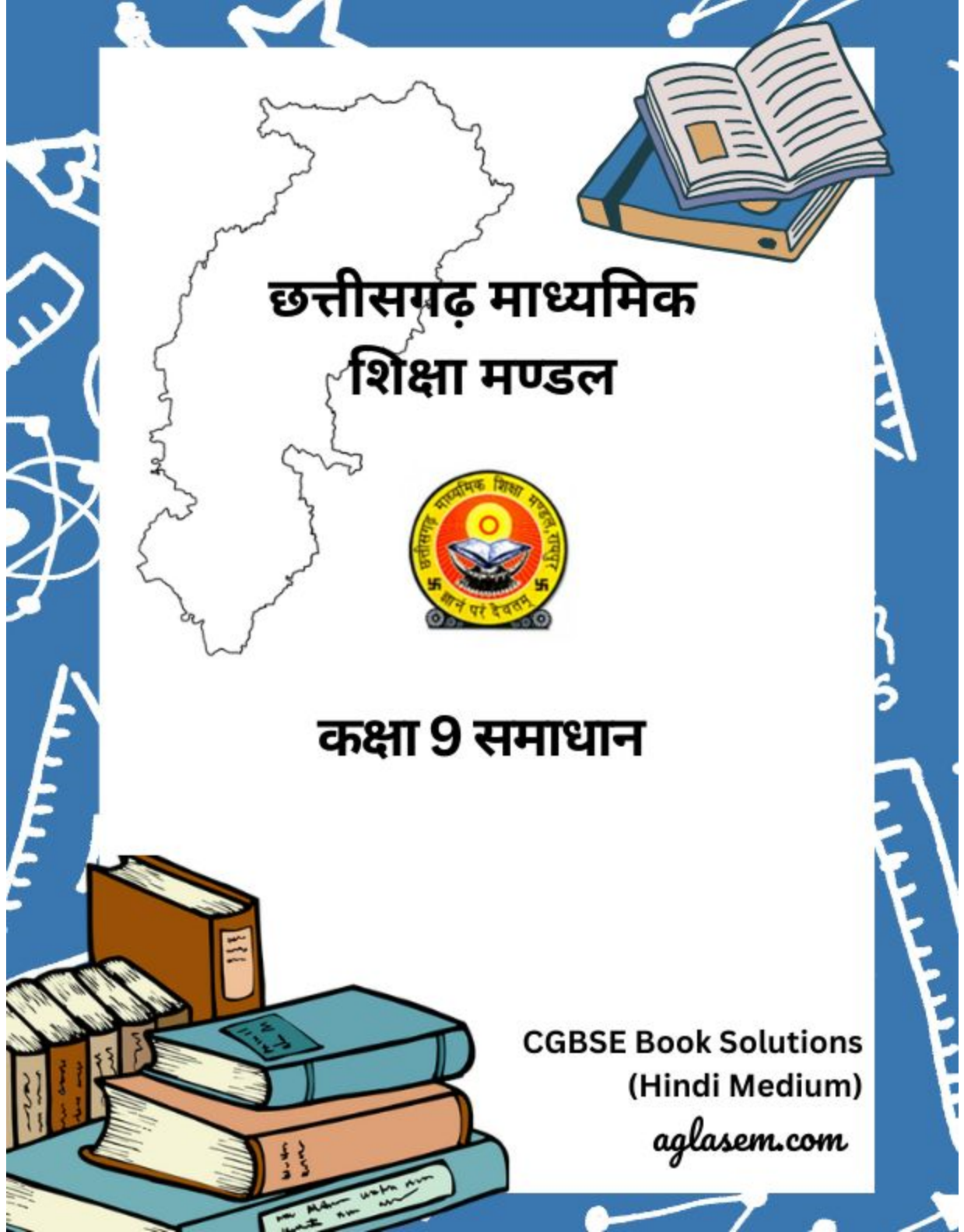

CG Board Class 9 Sanskrit Book Solutions

CGBSE Class 9 Sanskrit Solutions

Chapter - 1

सम्भाषणम्

Page No. 4

Q.1. रिक्तस्थानानि पूरयत -

(क) भो छात्राः किम् इच्छति ?
श्रीमन्! अद्य वयं विषये ज्ञातुम् इच्छामः।
विवेकानन्दः साहसी आसीत्।
तस्य बाल्यनाम आसीत्।
उत्तर :- 1) पठितुम्, 2) विवेकानन्द, 3) बाल्यकाले, 4) नरेन्द्रः।

(ख) भवती किं।
..... शीघ्रं स्नात्वा आगच्छतु।
गृहे नास्ति।
..... भग्नः जाता।
उत्तर :- 1) करोति, 2) भवती, 3) शाकं, 4) इयं

Page No. 4

Q.2. सन्धिविच्छेदं कुरुत -

अतीव	-	अति + इव
वक्तारूपेणापि	-	वक्ता + रूपेण + अपि
अत्रागच्छतु	-	अत्र + आगच्छतु
नास्ति	-	न + अस्ति
सर्तकतापेक्षिता	-	सर्तकता + अपेक्षिता

Page No. 4

Q.3. उदाहरणमनुसृत्य निम्नलिखितेषु क्रियापदेषु 'तुमुन्' प्रत्ययं योजयित्वा पदनिर्माणं कुरुत-

यथा- पठ् + तुमुन्	= पठितुम्
गम + तुमुन्	= गन्तुम्
दृश् + तुमुन्	= द्रष्टुम्
दा + तुमुन्	= दातुम्
कृ + तुमुन्	= कर्तुम्

Page No. 5

Q.4. पाठे प्रयुक्तान् अव्ययपदान् चिनुत -

यथा - अत्र
अद्य
एवं
अपि
इदानीम्

Page No. 5

Q.5. स्वसहपाठिनां नामानि संस्कृते लिखत -

यथा - गोपालः, पियासी, उमेशः उमा, रमेशः, महेशः, राधिका, सीता, गणेशः,

Page No. 5

Q.6. तव क्षेत्रे गृहे वा कानि कानि शाकानि उपलब्धानि ?

उत्तर :- अस्माकं क्षेत्रे गृहे वा निम्नलिखितानि शाकानि उपलब्धानि :-
आलुकम्, पलाण्ड, लशुनम्, मरिचम्, सिम्बा, कर्कटी, इत्यादिनि ।

Page No. 5

Q.7. द्विचक्रिकायाः विषये मातृभाषया पञ्चवाक्यानि लिखत?

उत्तर :- 1. साइकिल एक उपयोगी वाहन है ।
2. साइकिल सर्व सुलभ साधन है ।
3. साइकिल चलाने से हमारे फेफड़े स्वस्थ रहते हैं ।
4. साइकिल एक प्रदूषण रहित वाहन है ।
5. साइकिल से दुर्घटनाएं कम होती हैं ।
6. साइकिल सभी वर्ग के लोग खरीद और चला सकते हैं ।